

ТАҚРИЗИ МУШОВИРИ ИЛМӢ

доктори, илмҳои филологӣ, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Имомзода Муҳаммадюсуф Сайдалӣ ба диссертатсияи Сафарзода Эҳсон дар мавзӯи «Масъалаҳои сиёсӣ дар публитсистикаи Садриддин Айнӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ

Сафарзода Эҳсон соли 2012 факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро аз рӯйи ихтисоси журналистикаи байналхалқӣ бо дипломи аъло хатм кардааст. Соли 2019 дар мавзӯи «Масъалаҳои ҳувиёти миллии дар публитсистикаи Садриддин Айнӣ» рисолаи номзадӣ худро ҳимоя намудааст.

Мавзӯи диссертатсияи доктории Сафарзода Эҳсон бо қарори Шурои олимони факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 1-уми июни соли 2021, №10 тасдиқ шудааст.

Сафарзода Эҳсон дар давоми пажӯҳиш худро ҳамчун муҳаққиқи дорои қобилияти хуби эҷодӣ ва тавоно нишон дода, дар омӯзиш ва таҳқиқи мавзӯ бо азму иродаи устувор машғул шуд, доир ба паҳлуҳои гуногуни мавзӯи диссертатсия дар ҳамоишҳои илмӣ сатҳи ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ дохил ва хориҷи кишвар маърузаҳо хонда, монография, мақолаи илмӣ ва илмиву оммавӣ ба нашр расонид. Таҳқиқи анҷомгирифта маҳсули заҳмати бевоситаи ӯ буда, дар шакли диссертатсияи комил ба поён расидааст.

Пажӯҳиши диссертатсионии Сафарзода Эҳсон таҳқиқи яке аз мавзӯҳои мубрами публитсистикаи тоҷик – публитсистикаи сиёсии Садриддин Айниро фаро мегирад.

Мавзӯи диссертатсия нав буда, дар илми рӯзноманигории тоҷик бори аввал дар шакли пажӯҳиши диссертатсионӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтааст. Дар он заминаҳои таърихӣ ва иҷтимоии пайдоиш, ташаккул ва давраҳои рушди публитсистикаи сиёсии тоҷик; махсусиятҳои публитсистикаи сиёсии тоҷик дар ибтидои асри XX, нақши матбуот дар ташаккули публитсистикаи сиёсии тоҷик, муайян намудани муносибати устод Айнӣ ба воқеияти замон тавассути осори публитсистию таърихӣ ва бадеӣ; нақши публитсистикаи сиёсии устод Айнӣ дар ташаккули афкори миллии, худшиносию ҳудогоҳӣ ва бузургдошти арзишҳои миллии, афкори сиёсӣ ва иҷтимоии устод Айнӣ дар марҳалаҳои гуногуни эҷодӣ;

хусусиятҳои сохторию жанрӣ ва услубии публитсистикаи сиёсии устод Айни мавриди омӯзиш ва таҳлилу таҳқиқ қарор гирифтааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ ҳамчун муҳаққиқи ҷӯянда бо дарку маърифати хуби илмӣ дар таҳқиқи мавзӯ муносибати ҷиддӣ намуда, ба сарчашмаҳои назариявӣ амалӣ шинос гардид ва доир ба мавзӯ маводи зиёдеро ҷамъ овард, омӯхт, тасниф кард ва дар заминаи он ба таълифи кори диссертатсионӣ машғул шуд. Мавсуф бо коркарди амиқу ҳаматарафаи маводи илмиву публитсистӣ дар шинохти публитсистикаи сиёсии устод Айни вазифаҳои дар наздаш гузошташударо дар сатҳи баланд иҷро кард ва ба ин тариқ ба мақсади кори диссертатсионӣ – илман муайян намудани масъалаҳои сиёсӣ дар осори публитсистии Садриддин Айни ноил гардид.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмиро дараҷаи дарки масъалаҳои дар диссертатсия баррасишуда, натиҷаҳо ва хулосаҳои асосии кор, нуктаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшуда, нашри таълифоти илмӣ дар мавзӯи диссертатсия ва маърузаҳои дар конференсияҳои сатҳи гуногун таъйид мекунамд.

Диссертатсия аз муқаддима, 5 боб, 13 фасл, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ ва рӯйхати адабиёт ва манбаъ таркиб ёфтааст.

Дар муқаддима, ҷун анъана мубрамияти мавзӯи таҳқиқ, дараҷаи омӯзиш, робитаи таҳқиқ бо барнома ва мавзӯҳои илмӣ бо шарҳу тавзеҳҳои амиқ асоснок гардида, мақсаду вазифа, объекту предмет, асосҳои назариявӣ амалӣ, навгониҳои илмӣ муайян ва нуктаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда таҳлилу баррасӣ шудааст.

Диссертатсия дорои сохтори илмӣ буда, таҳқиқи мавзӯ бо низоми муайян – зина ба зина сурат гирифтааст. Бобу фаслҳои диссертатсия аз нигоҳи интихоби паҳлуҳои гуногуни мавзӯ, муносибати усулӣ, тарзи баррасӣ ва мантиқи таҳлилу хулосабарориҳо ба ҳам алоқаманд буда, дар маҷмӯъ, тарҳи комили кори диссертатсиониро фароҳам овардааст.

Ба ин мазмун, дар боби якум омилҳои пайдоиш, ташаккул ва рушди публитсистикаи сиёсӣ мавриди таҳлилу баррасӣ қарор гирифтааст. Дар боби дуюм мавқеи сиёсӣ ва воқеияти замон дар публитсистикаи сиёсӣ, иҷтимоӣ, таърихӣ ва асарҳои бадеии устод Айни бо истифода аз методҳои таърихиву анъанавӣ таҳқиқ шудааст.

Мавзӯи баҳси боби сеюм «Устод Айни ва масъалаҳои миллат ва забону алифбо» унвон дорад, ки дар заминаи омӯзишу таҳлили мақолаҳои публитсистии С. Айни мафҳуми «точик», масъалаҳои забону алифбо, худшиносии миллӣ, сиёсат ва мамолики Шарқ дар он таҳқиқ шудааст. Дар

боби чаҳорум масоили сиёсии замон дар осори таърихӣ (дар мисоли «Таърихи инқилоби фикрӣ дар Бухоро», «Таърихи амирони манғитияи Бухоро», «Таърихи инқилоби Бухоро») баррасӣ гардидааст.

Дар боби панҷуми кори диссертатсионӣ тарзу сохтор, хусусиятҳои жанрӣ ва услубии публитсистикаи сиёсии устод Айнӣ, адабиёт, публитсистика ва сиёсат: тафовут, ҳамоҳангӣ, таносуби бадеият ва воқеият ва вижагиҳои шинохти муаллиф дар публитсистика бо усули муқоисавӣ ва таҳлилу баррасиҳои илмӣ муайян гардидааст.

Хулоса ва тавсияҳои дар диссертатсия зикрнамудаи докторант характери илмӣ ва амалӣ дошта, то андозае донишҳои назариявӣ ва амалиро дар самти илми публитсистика ва рӯзноманигорӣ тоҷик тақмил мебахшад. Натиҷаи таҳқиқ ва хулосаҳои пешниҳодшуда маълумот дар бораи донишҳои назариявиро дар фаҳмиши таҳқиқи публитсистикаи сиёсӣ афзуда, метавонад самтҳои нави пажӯҳишро дар шинохти публитсистикаи муосир ба вучуд оварад. Таҳқиқи мазкур муносибат ва мавқеи муҳаққиқро ба масоили уфукҳои нави публитсистикашиносӣ муайян менамояд.

Ҷанбаҳои таъсиррасонии публитсистикаи сиёсӣ барои мутахассисони соҳаи иртиботи оммавӣ, таҳлилгарони сиёсӣ, кормандони давлатӣ ва муассисаҳои тадқиқоти стратегӣ манбаи муҳим ҷиҳати дарёфти маълумот мебошад. Дар асоси диссертатсия монография ва дастурҳои таълимӣ метавонанд ба таъъ расанд. Ҳамчунин, диссертатсия барои дарсҳои таърихи журналистикаи тоҷик, курси махсуси публитсистика ва адабиёт, публитсистикаи сиёсӣ, назарияи публитсистика ва монанди инҳо метавонад мавод диҳад.

Хулосаҳои таҳқиқи Сафарзода Эҳсон ифодакунандаи мундариҷаи диссертатсия буда, бо маводди зиёди назариявӣ амалӣ ва далелу асоснок карда шудааст. Автореферат ва матолиби доир ба мавзуи диссертатсия интишорнамудаи муаллиф – **2 монография, 27 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, 15 мақола** дар нашрияҳои илмӣ тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқу басанда буда, мазмуну муҳтавои диссертатсияро инъикос менамоянд.

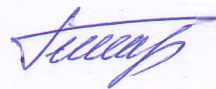
Муҳтавои диссертатсияи Сафарзода Эҳсон бо номи мавзӯ ва шиносномаи ихтисоси илмӣ **6.2.22. Рӯзноманигорӣ** қомилан мувофиқат менамояд.

Бо дарназардошти сифатҳои хуби шахсии муаллиф ва омодагии самараноки ӯ ба қорҳои илмиву таҳқиқии мустақил, таҳқиқи диссертатсионии Сафарзода Эҳсон дар мавзуи «Масъалаҳои сиёсӣ дар публитсистикаи Садриддин Айнӣ»-ро барои дарёфти дараҷаи илмӣ

доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ кори илмӣ анҷомёфта ҳисоб мекунам. Диссертатсия ба талабот ҷавобгӯӣ буда, ҳамчун роҳбари илмӣ онро барои баррасӣ дар зинаҳои баъдӣ ва ҳимоя тавсия менамоям.

Роҳбари илмӣ:

доктори илмҳои филологӣ, профессори
кафедраи назария ва адабиёти навини
форсии тоҷикии факултети филологияи
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Имомзода М. С.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, кӯч. К. Хучандӣ-45
Телефон: (+992) 935-80-64-44
E-mail: ramzes22_84@mail.ru

Имзои Имомзода М.С.-ро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Шодихонзода Э.Ш.

Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17.
Телефон: (+992-37) 221-62-25; факс: 227-15-10.
E-mail: info@tnu.tj

«20» апрели соли 2026.